

La dimensió educativa de la Biblioteca de la UPF: el pla de sessions de formació d'usuaris

MONTSERRAT ESPINÓS I FERRER* I JOSEP SORT I TICÓ*

Resum: Les activitats de formació d'usuaris no estan encara gaire implantades en el panorama bibliotecari català.

L'article descriu quin és el plantejament i les característiques principals del nou pla de formació d'usuaris que, des de la seva condició de biblioteca universitària i com a servei de suport a la docència i a la investigació, ha emprès la Biblioteca de la Universitat Pompeu Fabra.

1. Gènesi i objectius del pla de sessions de formació d'usuaris

A l llarg dels seus cinc anys llargs de funcionament –aquest curs 1995–1996 és el sisè curs acadèmic de la institució– la Biblioteca de la UPF ha anat consolidant etapes del model que els seus gestors s'havien proposat en un inici. Una de les premisses bàsiques d'aquest model organitzatiu és, però, l'adaptabilitat; adaptabilitat per emmotllar-se als canvis que es produeixen com a conseqüència del procés de consolidació de la universitat. Aquesta premissa, de fet, respon a un principi previ: la voluntat d'acomplir rigorosament la seva missió. Missió que es concreta en una frase ben senzilla i ben general, però de conseqüències complexes perquè ha d'impregnar totes i cadascuna de les activitats que s'hi porten a terme: donar resposta a les necessitats informatives dels seus usuaris.

Tenim, doncs, tres elements: una acció –donar resposta–, un objecte –les necessitats informatives– i un subjecte –els usuaris. Conjugar aquestes tres coordenades amb la transformació que, en aquest darrer tram del segle XX, s'està pro-

* Biblioteca de la Universitat Pompeu Fabra.
Article rebut el febrer de 1996

duint en el món de la informació, d'una banda, i, de l'altra, amb els canvis que l'ensenyament superior ha sofert en les últimes dècades, és la línia d'evolució que marca la trajectòria de la Biblioteca de la UPF.

– El subjecte i l'objecte: els usuaris i les seves necessitats informatives

La pregunta qui són els usuaris de la Biblioteca de la UPF té una resposta senzilla, que es desprèn fàcilment de la seva condició de biblioteca universitària: la comunitat universitària. És un grup humà definible i abastable, però, alerta, aquesta comunitat universitària no és un bloc uniforme i indestruable. És una suma d'individus en situacions diferents i amb necessitats informatives també molt diferents, que obliga, doncs, a la Biblioteca a actuacions molt diverses. Sigui com sigui, aquests dos són els que donen raó de ser al tercer element: l'acció "donar resposta".

– L'acció: donar resposta

Donar resposta és el principi bàsic, l'eix central, el motiu i la justificació de la Biblioteca. Però aquest donar resposta no constitueix una posició passiva –esperar que em demanin–, sinó una actitud activa, dinàmica, d'avançada. La Biblioteca ha d'estar preparada per respondre a allò que la comunitat universitària n'espera i necessita.

Per garantir l'acompliment d'aquesta tasca, la Biblioteca ha d'aconseguir tenir, dins la institució, un rol paraacadèmic. Ha de potenciar i reforçar el seu paper educatiu. La Biblioteca no pot ser un servei aïllat amb vida pròpia, allunyada i independent, sinó que ha de ser, participant-hi activament, una prolongació de la vida acadèmica i investigadora de la Universitat.

Aquest rol educatiu, en el cas de la Biblioteca de la UPF, es materialitza en dos fronts, que es complementen i es relacionen mútuament:

1) La relació amb el personal acadèmic

Perquè la Biblioteca ha d'estar preparada per respondre al que la comunitat universitària n'espera, és per això que ha de participar plenament en la vida acadèmica de la Universitat. No en pot quedar al marge.

Cal un diàleg amb els professors per saber què és el que els estudiants demanaran a la Biblioteca al llarg del curs acadèmic, però també per assegurar que el plantejament de les assignatures compten amb el suport adequat de les fonts informatives pertinents. Cal saber quines seran les noves assignatures, les noves línies d'investigació, els articles recomanats als estudiants, els treballs que es proposaran..., ja que prèviament a la seva aprovació cal saber quins són els recursos disponibles. La Biblioteca no pot improvisar a partir de les preguntes sorpresa que es produeixen en el taulell d'informació bibliogràfica. Cal comptar amb la complicitat i la confiança del personal acadèmic per estudiar quins són els recursos disponibles i els que manquen a la Biblioteca a l'hora de dissenyar un curs o d'encetar una nova línia d'investigació. S'ha d'assegurar que els continguts dels pro-

grames educatius trobaran en la Biblioteca les corresponents eines informatives. I, a més, s'ha d'assegurar també que els usuaris podran accedir-hi amb les màximes facilitats.

La Biblioteca ha d'estar, realment, al servei de la docència i de la investigació. Ha de funcionar i avançar en la línia adequada a les necessitats de la institució a què serveix. Aquest objectiu només es pot materialitzar i consolidar si hi ha una imbricació total de la Biblioteca en l'activitat acadèmica de la Universitat i una relació funcional definida entre el personal bibliotecari i el professorat. Només amb un treball interactiu d'aquests dos col·lectius es pot aconseguir aquesta coincidència entre l'oferta de la Biblioteca i la demanda de la comunitat universitària, i, per tant, assegurar l'acompliment de la missió de la Biblioteca. L'activitat docent i de recerca no es pot deslligar de les activitats que porta a terme la Biblioteca, i és ben clar que la Biblioteca no s'ha de mostrar indiferent a aquesta activitat. La Biblioteca no és una llibreria, és un centre de serveis de suport a la vida acadèmica. Aconseguir d'establir els canals necessaris per assegurar que aquesta necessària relació serà organitzada i estable, i no lligada només a la bona disposició individual d'alguns docents, és la dificultat principal: vèncer inèrcies no és fàcil. Aquesta iniciativa comporta temps, dedicació, confiança, capacitat de convicció... Tanmateix, la primera victòria és esdevenir imprescindible. La Biblioteca de la UPF dirigeix els seus esforços en aquesta direcció.

2) La formació d'usuaris

Si la Biblioteca ha de participar en la vida acadèmica de la Universitat, és evident que ha d'aconseguir d'integrar-hi els seus serveis. Ha d'adquirir el compromís d'assegurar que el paper que reclama de col·laboració amb el personal acadèmic és capaç d'assumir-lo, donant respostes ràpides i eficaces. I ha de complir-ho. Per tant, si volem assegurar, com dèiem abans, que els continguts dels programes educatius trobaran en la Biblioteca les corresponents eines informatives, hem de voler assegurar, també, que els usuaris podran accedir-hi amb la màxima rapidesa i eficàcia. I per fer això, podem pensar a oferir-los un instrument que els ho permeti o, si més no, que els ho faciliti. Aquest instrument, ara per ara, i per a la Biblioteca de la UPF, són les sessions de formació d'usuaris.

La Biblioteca de la UPF es planteja la necessitat d'ampliar les seves activitats, en el sentit de no actuar només d'intermediària respecte als usuaris, sinó de prendre un paper actiu en la formació dels usuaris, respecte al coneixement de les fonts informatives i a l'ensenyament de les tècniques de recuperació de la informació. Si s'augmenta l'expertesa dels usuaris en la utilització de la Biblioteca, automàticament s'amplien les respostes informatives que ells mateixos obtenen i, consegüentment, creix el nivell de satisfacció en l'acompliment de les seves necessitats. Cal avançar en la línia d'aconseguir que la biblioteca sigui un servei d'autoserveis. Hi ha molts camins per fer-ho: un és la formació d'usuaris.

El món de les biblioteques universitàries ha canviat molt en els últims anys: s'ha

ampliat la tipologia dels suports documentals, amb tota la complexitat de les particularitats d'utilització que comporten. Ha fet irrupció, amb gran força, la informació electrònica, local o remota. La quantitat de recursos d'informació, disponibles sobretot a les xarxes telemàtiques, comença a ser tan ingent que es fa difícil que l'usuari pugui, sense cap ajut, ser capaç de trobar els camins pertinents enmig d'aquest caos d'informació no organitzada sistemàticament. A més, el tractament i la difusió de la informació està transformant-se contínuament. La Biblioteca no posa a disposició dels usuaris un únic mètode d'accés a tota aquesta informació disponible, sinó que ofereix un gran nombre de programaris, maquinaris, mètodes i codis d'accés, etc. que dibuixen un panorama més aviat laberíntic.

Un altre factor, tangencial però de pes, a favor de les activitats de formació d'usuaris és que la Biblioteca ofereix uns serveis susceptibles de ser utilitzats fora de la pròpia biblioteca, des de llocs remots –els despatxos, les aules, la casa– amb la qual cosa hem de ser conscients que l'usuari no sempre disposa de l'atenció personalitzada del bibliotecari en el moment de fer les seves cerques.

Hi ha, encara, més motius que porten a la Biblioteca de la UPF a concebre l'obligatorietat de portar endavant un pla de formació d'usuaris. Raons econòmiques: l'accés a la informació és cada vegada més car i les institucions públiques es troben, ara per ara, en un moment de restriccions financeres molt importants i disposen de menys recursos econòmics, la qual cosa imposa un esforç de rendibilització més alt dels recursos ja existents.

Canvis molt importants en l'ensenyament superior com ara el creixement espectacular del nombre d'estudiants, la diversificació dels usuaris en ampliar-se el nombre de titulacions universitàries i l'augment del nombre d'estudis de postgrau (projectes de fi de curs, programes de doctorat, màsters, diplomes, etc.) han abonat també aquesta necessitat, ja que augmenten els continguts i la diversitat de nivell de les demandes informatives.

La Biblioteca de la UPF des del primer any acadèmic de funcionament de la Universitat, el curs 1990–1991, ha portat a terme un complet programa de sessions de presentació de serveis, adreçades a la comunitat universitària i d'acollida de nous usuaris. Activitat que ha resultat molt positiva i que ha tingut uns efectes de gran eficàcia, no només pels resultats immediats de cara a l'orientació dels usuaris en la utilització de la Biblioteca i els seus serveis, sinó també per la bona imatge que aquesta activitat ha assegurat per a la Biblioteca.

També des del curs 1990–1991, la Biblioteca de la UPF ha realitzat una acció de formació molt important pel que significa d'imbricació efectiva en la vida acadèmica: es tracta de la participació de la Biblioteca en la impartició d'unes sessions d'una assignatura del primer curs dels estudis de Dret, anomenada *Practicum*. Les sessions de què es fa càrrec els bibliotecaris tenen com a objectiu la introducció dels estudiants en l'ús d'una biblioteca jurídica, els seus serveis i els recursos bibliogràfics de què disposa. Els bibliotecaris s'encarreguen, també, del disseny dels exercicis pràctics posteriors.

És, però, a finals del curs 1993–1994, després d'aquesta reflexió que aquí hem intentat de transmetre resumidament, quan la Biblioteca de la UPF es planteja un pla de formació d'usuaris de més abast i més ambició, com a instrument que permeti que tot l'esforç tècnic i humà dels professionals bibliotecaris sigui realment eficaç, assegurant que el nivell de resposta a les necessitats informatives dels usuaris és cada cop més alt. Comporta una postura més activa de participació, i uns esforços majors, però, a la llarga, produeix més bons resultats. I és durant el curs 1994–1995 quan el comença a portar a terme.

2. El nou pla de formació d'usuaris: la programació i la realització de les sessions informatives.

Continguts temàtics

Com ja hem comentat, des dels seus inicis, la Biblioteca de la UPF realitzava diverses activitats en la línia de presentació dels seus serveis als diferents col·lectius de la comunitat universitària. Aquestes sessions tenen un valor indiscutible, perquè, de fet, poden donar resposta a les necessitats informatives d'un sector d'usuaris en un moment determinat, i, per tant, queden integrades en el nou pla de formació d'usuaris. La novetat, però, d'aquest nou pla de formació d'usuaris que emprèn la Biblioteca de la UPF és que les sessions no aspiren a ser només una pura presentació dels serveis de la Biblioteca o una mera explicació del seu funcionament: les sessions informatives es planifiquen, es programen i s'organitzen amb un altre objectiu més ambiciós: mostrar i transmetre la disposició i l'accessibilitat dels recursos documentals sobre les diferents parcel·les temàtiques lligades als estudis de la Universitat. És a dir, es tracta d'informar els usuaris sobre quins, com i on són els recursos bibliogràfics, interns o externs, sobre uns temes determinats i específics. Es tracta de posar, planificadament, tot el coneixement professional, sobre fonts d'informació, recursos disponibles, obres de referència, etc., adquirit pel personal bibliotecari, a l'abast i a la disposició de l'usuari. L'objectiu és permetre que la transmissió del bagatge i l'experiència bibliotecària es pugui fer de manera col·lectiva i a través d'uns canals preestablerts, a banda, evidentment, de la consulta individualitzada del taulell d'informació bibliogràfica. Les sessions informatives vindrien a ser com l'eco, l'ampliació, sistematizada i organitzada, de l'activitat del servei d'informació bibliogràfica.

Diversos nivells de continguts

Una premissa bàsica a l'hora de planificar les sessions és tenir consciència de les diferències dels diversos col·lectius que integren la comunitat universitària, i també consegüentment, de la diversitat en les seves necessitats informatives, per

poder-hi donar resposta adequadament. Per esmentar-ne alguns podríem citar: l'estudiant de primer curs que arriba a la universitat i a la Biblioteca sense tenir ni tan sols informació sobre què s'hi pot fer –ni en l'una ni en l'altra–; l'estudiant de segon cicle, que està acabant els seus estudis; l'estudiant de cursos de tercer cicle; el professor que necessita material per a la impartició de la docència; el professor especialista que realitza una investigació, el professor que necessita estar al dia de les últimes novetats de la seva especialitat; el professor que necessita informació sobre una matèria tangencial a la seva especialitat; el personal no docent que necessita la informació ràpida i detallada per a la seva feina relacionada amb la gestió de la universitat, etc.

Partint d'aquest fet bàsic, es programen sessions de diversos nivells i de continguts també molt diferents. D'aquesta manera, el pla de formació queda configurat com un mosaic de tipologies diferents de sessions que responen a les tipologies dels usuaris. Es tracta d'oferir un espectre ampli de sessions que cobreixi totes les necessitats informatives de la comunitat universitària.

Documentació preparada

La materialització escrita dels continguts de les sessions es porta a terme rigorosament. Cada sessió és preparada prèviament per un grup de bibliotecaris segons un guió prefixat. En la preparació de la documentació de les sessions, hi intervenen bibliotecaris de diferents àrees de la Biblioteca, que hi aporten, amb la seva experiència diversa, punts de vista diferents i complementaris. Cada sessió té un títol fix i, internament, un número que la identifica i la lliga a un dossier preparat de documents. Aquests documents són múltiples: el guió general de la sessió, el guió més detallat de cada part, fulls explicatius, llistes d'exemples, etc. L'esforç de la preparació de les sessions ha revertit, doncs, en la confecció de tota aquesta documentació escrita que, per altra banda, és reutilitzable en d'altres circumstàncies més enllà de les pròpies sessions de formació.

Aquests dossiers es mantenen i la informació que contenen es va posant al dia. Són disponibles a les quatre seus de la Biblioteca i permeten que tot el personal bibliotecari tingui accés al contingut de les sessions. També asseguren que, en cas d'absència de la persona encarregada d'impartir la sessió, pugui, sense gaires dificultats, ser reemplaçada per una altra i que es compleix així el calendari de sessions.

Àmplia oferta

L'oferta de sessions i de continguts és àmplia i variada, ja que, com hem dit, s'acoten parcel·les temàtiques o àmbits instrumentals molt específics relacionats amb els estudis que s'imparteixen a la Universitat. Actualment, la Biblioteca de la UPF té més de 100 sessions diferents preparades i programades. El pla, però, no és tancat. Algunes potser en el transcurs del temps quedaran obsoletes i es des-

estimaràn. Altres de noves són incorporades a la programació, quan el criteri del bibliotecari ho aconsella o els usuaris ho demanen.

Ens podem fer una idea de l'amplitud de l'oferta, si veiem com a exemple la programació d'una setmana qualsevol:

Setmana del 5 a l'11 de febrer de 1996

Biblioteca Balmes. Dia 6

- 09.00–10.00 h. Xarxa Internet: eines bàsiques de consulta (per a professors i PAS)
- 13.00–14.00 h. Introducció a les fons d'informació electròniques d'humanitats
- 17.00–18.00 h. Fonts d'informació sobre empreses
- 18.00–19.00 h. Catàleg bibliogràfic: consulta des de fora de la Biblioteca (nivell avançat)
- 19.00–20.00 h. Fonts d'informació sobre filosofia i religió

Biblioteca IUHJVV. Dia 6

- 17.30–18.30 h. Bases de dades: Historical abstracts on disc
- 18.30–19.30 h. Com trobar informació sobre institucions antigues de Catalunya

Biblioteca França. Dia 8

- 12.00–13.00 h. Bases de dades jurídiques: Legaltrac i Nelco
- 13.00–14.00 h. Bases de dades de jurisprudència: Compuley
- 17.00–18.00 h. Com trobar legislació estatal i autonòmica
- 18.00–19.00 h. Bases de dades de legislació i jurisprudència
- 19.00–20.00 h. Xarxa Internet: eines bàsiques de consultat (per a estudiants)

Biblioteca Rambla. Dia 8

- 12.00–13.00 h. *Diccionario de la Real Academia Española* en CD-ROM
- 13.00–14.00 h. *Hiperdiccionari català-castellà-anglès* en CD-ROM
- 17.00–18.00 h. Xarxa Internet: eines bàsiques de consulta (per a professors i PAS)
- 18.00–19.00 h. *Le Monde, The Independent, The Economist* en CD-ROM
- 19.00–20.00 h. Com trobar informació sobre pel·lícules i directors de cinema

Programa, calendari i difusió

Un pla d'aquestes característiques no deixa lloc a la improvisació d'última hora, per part dels bibliotecaris, ni tampoc a l'anunci imprevist, que reduiria la capacitat d'assistència per part dels usuaris. El pla de formació d'usuaris de la Biblioteca de la UPF es programa trimestralment, de manera única i conjunta per a totes les seus. Les sessions s'imparteixen un dia fix de la setmana per a cada una d'elles, i els usuaris poden assistir a qualsevol que els sigui d'interès. Tenen una durada aproximada d'una hora i s'imparteixen en aules prèviament reservades per a tal finalitat, i dotades amb els aparells i les connexions informàtiques necessàries.

La difusió és un aspecte, no cal ni dir-ho, molt important. S'ha de decidir prèviament com i on es farà, assegurant que serà àmplia, que cobrirà tots els canals possibles i que arribarà a tota la comunitat universitària sense excepció. D'altra banda, cal donar les màximes facilitats perquè els usuaris puguin inscriure-s'hi i assistir-hi. Aquests aspectes, si bé són de detall, s'han de tenir molt en compte ja

que poden fer fracassar tot el projecte. Per aquest motiu, la Biblioteca de la UPF prèviament va establir que la difusió de les sessions es faria a través del major nombre de canals possible. Actualment, es realitza a través de les publicacions internes de la mateixa universitat i que es distribueixen a tota la comunitat universitària, a través d'anuncis i cartells en les pròpies instal·lacions bibliotecàries i en les administracions dels edificis, i a través del correu electrònic. Pel que fa a la inscripció, s'ha intentat sempre de donar les màximes facilitats: pot fer-se directament en el taulell d'informació, o per telèfon o també per correu electrònic.

Flexibilitat en la programació

Si bé, per causa de l'envergadura de l'activitat, com ja hem dit, la programació es realitza trimestralment amb la planificació de les sessions i els seus continguts, dels horaris, dels bibliotecaris que les han d'impartir, de les aules on es realitzaran, etc., tanmateix, un principi bàsic d'actuació ha estat la flexibilitat, la disposició a canviar i a modificar aspectes concrets a mesura que els esdeveniments o les demandes dels usuaris ho exigien. Com a principi, la Biblioteca ha mostrat una receptivitat total a les peticions dels usuaris: des de la mateixa aula de formació i des del taulell d'informació bibliogràfica, se'ls ha encoratjat a col·laborar amb la Biblioteca presentant sol·licituds de sessions específiques, si ho creien convenient. De tal manera que han sorgit moltes altres sessions diferents a les programades inicialment que s'han impartit puntualment o bé, si s'ha considerat oportú, han estat posteriorment incorporades a la programació general. També, en alguns casos, a partir de les demandes i, en d'altres, a partir de la percepció del propi bibliotecari, que ho considera adient, es poden repetir, tantes vegades com calgui, determinades sessions. O, segons la recepció de l'usuari, modificar-ne el contingut, ampliant-lo, acotant-lo, cenyint-lo, etc., fins a fer que correspongui exactament als interessos majoritaris dels usuaris.

El projecte, en definitiva, no és, ni vol ser, un projecte estàtic, anquilosat. Vol ser un projecte tan canviant com ho exigeixi el seu objectiu final.

Però la flexibilitat com a norma d'actuació, no és sinònim d'improvisació. S'han de tenir, si més no potencialment, els recursos necessaris preparats per poder modificar allò que cal modificar. Especialment els recursos humans: la disposició dels bibliotecaris és molt important per afrontar el repte de preparar noves sessions i la seva professionalitat assegura l'èxit de les activitats.

3. Impacte de la nova prestació

La posada en marxa d'aquest nou servei no ha estat una tasca senzilla ni trivial, ja que ha comportat modificar aspectes de l'organització, assumint un paper més actiu a la Universitat, i dotant d'una nova faceta professional el personal bibliotecari.

En un nivell intern de funcionament, el projecte ha significat per a la Biblioteca un gran esforç en tres línies principals, diferents pel personal que hi ha participat i per la incidència temporal: la programació general de tot el pla, la preparació dels continguts i la impartició regular de les sessions.

Programació general

Un cop definits l'abast i els objectius del nou pla de sessions de formació d'usuaris, calia donar-li una forma exacta. Analitzar els recursos, tècnics i humans, de què es disposava i conjugar-los, posar-los en marxa. I després, fer un seguiment continuat del pla per tal de modificar-ne els aspectes que, un cop engegat, es fessin evidents.

Preparació dels continguts

La preparació dels continguts i de la consegüent documentació escrita corresponent a les sessions no va ser una feina fàcil. Va comportar moltes hores de treball de molts bibliotecaris, fins a arribar a trobar el contingut més adequat tant en el fons com en la forma. A més, per a l'elaboració dels dossiers es va haver de coordinar el treball de bibliotecaris procedents de diferents àrees de la Biblioteca, ja que es va creure convenient d'aprofitar la diversitat de l'experiència i dels coneixements del personal bibliotecari, tant si es dedicaven preferentment a tasques de catalogació com a tasques d'atenció a l'usuari. Posteriorment, un cop assolida la creació del corpus principal de documentació, cal continuar dedicant esforços al seu manteniment i actualització.

Impartició regular de les sessions

La impartició regular de les sessions significa una inversió d'hores important, i, per tant, un control rigorós dels torns i dels horaris del personal: el calendari anunciat és un compromís públic que cal complir.

En un altre àmbit, cal remarcar que la impartició de les sessions ha comportat un gran esforç en l'aprenentatge d'habilitats comunicatives i tècniques didàctiques per part dels bibliotecaris. El bibliotecari ha hagut d'afrontar aquesta nova dimensió de la seva feina. Aquest fet pot constituir, i en la cas de la Biblioteca de la UPF així ha estat, un estímul professional molt important. Tanmateix, hi ha encara dèficits en aquesta formació per a formadors. Cal invertir-hi més temps per consolidar i millorar la qualitat de les sessions.

Tots aquests factors, juntament amb d'altres de més circumstancials, han conduït la Biblioteca de la UPF cap a un replantejament de la distribució de les tasques bibliotecàries més racional i més operativa, i que conduiran finalment a diversos canvis en l'organització.

De cara a la institució en què la Biblioteca s'insereix, el nou servei representa, no cal dir-ho, un risc: la Biblioteca adquireix un compromís que posa en joc el seu prestigi. El valor de qualitat, que aquesta prestació afegeix a la imatge que de la Biblioteca, globalment, i dels bibliotecaris, individualment, té la comunitat universitària, bé mereix emprendre el projecte.

4. Conclusions

Si, com dèiem al començament, la missió de la Biblioteca de la UPF és donar resposta a les necessitats informatives dels seus usuaris, un dels instruments que s'ha dissenyat, no l'únic, per portar-la a terme és el pla de formació d'usuaris. Com a instrument, doncs, és conjuntural. Potser en el futur, a mesura que la implementació de productes d'autoservei augmenti, o quan aspectes com ara els sistemes experts o la intel·ligència artificial es desenvolupin en profunditat i permetin ajudar la tasca bibliotecària, aquesta funció deixarà de ser necessària.

En aquesta direcció s'inscriu la decisió d'incorporar la documentació que contenen els dossiers d'aquestes sessions al Web de la Biblioteca. Els usuaris podran així, si ho desitgen, autoformar-se. I podran fer-ho a la Biblioteca o fora i, el que és més important, en el moment en què ho necessitin.

Actualment, en aquesta fase transitòria en què ens trobem, la formació d'usuaris necessita una inversió molt forta de recursos, especialment humans. En el futur, potser part d'aquests recursos es podran dedicar a la funció educadora més global i més de participació en l'activitat acadèmica de la Universitat.

Tot i ser conjuntural, però, la formació d'usuaris ha esdevingut una pedra angular de la Biblioteca. Perquè ens encarem cap al futur, però ho fem des del present. I hem de donar resposta a les necessitats presents. I aquestes necessitats ens obliguen, ara, a fer formació d'usuaris.

Ens manca, però, el reconeixement oficial d'aquesta activitat paraacadèmica. Aquest reconeixement és el que, als EUA, ha conduït a bonificar amb crèdits acadèmics les hores que els estudiants inverteixen en les sessions de formació de la biblioteca. En el nostre país, actualment, les normatives que regulen l'ensenyament públic no permeten una cosa així. Caldrà que, a partir d'ara, pensem a trobar fórmules que permetin aconseguir aquesta fita.